

FAQ OMZENDBRIEF ZOOM 18/25

- **Toelage ter ondersteuning van jongeren en studenten in een kwetsbare situatie ingevolge de covid-19-crisis**

Algemeen kader

16.1. Wat zijn de verschillen tussen de COVID-19 115 miljoen-maatregel en de Zoom 18/25-jongerenmaatregel?

Het zijn maatregelen die samen en naast elkaar bestaan. Er is geen rangorde in het gebruik. Het is in feite de bedoeling dat de OCMW's alle toelages samen gebruiken om zo zoveel mogelijk mensen te kunnen helpen. De COVID-19-toelage is in het algemeen gericht op iedereen die zich ten gevolge de COVID-19-crisis in een moeilijke situatie bevindt, terwijl de ZOOM 18/25-toelage gericht is op jongeren onder de 25 jaar en studenten. Bij de toelage ter ondersteuning van de jongeren is er bovendien een structurele financiële steun mogelijk is, hetgeen niet kan bij de covid-19 toelage.

16.2. Wat zijn de verschillen tussen de Zoom 18/25-toelage en de maatschappelijke dienstverlening die reeds door een OCMW wordt verleend (bv. overlapping)?

De ZOOM 18/25-toelage heeft geen invloed op de steun die reeds door het OCMW wordt verleend. De maatschappelijke dienstverlening die reeds wordt verleend, kan uiteraard worden gehandhaafd. Indien het OCMW vaststelt dat andere hulp nodig is om de jongere/student in moeilijkheden te helpen, kan deze, na een sociaal onderzoek, in de ZOOM 18/25-toelage worden geïntegreerd, indien aan de voorwaarden voor toekenning ervan is voldaan.

16.3. Hoe zit het met jongeren van wie de steunaanvraag eerder is afgewezen? Kunnen ze opnieuw een aanvraag indienen?

Ja, het OCMW moet elke steunaanvraag bekijken en, na een sociaal onderzoek, bepalen of de jongere/student in aanmerking komt voor de ZOOM 18/25-toelage. De huidige situatie is namelijk niet automatisch dezelfde als de situatie van een paar maanden geleden. Deze maatregel is immers ook bedoeld voor personen die niet reeds een leefloon of maatschappelijke dienstverlening van het OCMW ontvingen.

16.4. Welke verwachtingen moet een maatschappelijk werker hebben van een jonge student of niet-student?

Elke jongere is anders en daarom zullen de vast te stellen doelstellingen in elk dossier anders zijn. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat veel jongeren in de huidige context met nieuwe of belangrijkere moeilijkheden worden geconfronteerd. Het is in dit verband van belang gebruik te maken van alle middelen/toelages waarover u beschikt om hen door deze periode heen te helpen.

16.5. Is het nodig om een nieuw sociaal onderzoek te voeren alvorens er kan besloten worden om steun te verlenen in het kader van de maatregel ZOOM 18/25?

Wanneer iemand een aanvraag indient bij uw centrum, bepaalt het centrum het bestaan en de omvang van de behoefte aan dienstverlening en vervolgens welke hulp het die persoon kan bieden.

Deze hulp houdt onmiskenbaar verband met de situatie (van betrokkene) op een welbepaald ogenblik, en evolueert dus in de tijd, zeker in Covidtijden.

Zo is een nieuw sociaal onderzoek niet nodig indien de huidige staat van behoefte werd vastgesteld op basis van het eerder uitgevoerde sociaal onderzoek. Een voorbeeld: in februari kan iemand niet meer werken wegens Covid en vraagt u de facturen en het schoolmateriaal voor zijn kinderen te betalen. In juni klopt hij opnieuw aan bij het OCMW voor een tegemoetkoming in de vakantiekampen voor zijn kinderen. Zijn financiële situatie is niet veranderd (het hele onderzoek hoeft dus niet opnieuw te worden uitgevoerd). Het OCMW moet gewoon nagaan of het deze steun toekent en/of nagaan of er nog andere bijkomende hulpverlening nodig is.

In dezelfde logica is het aanvaardbaar dat, indien een bepaalde groep die reeds bekend is bij het OCMW, een specifieke behoefte heeft die kosten met zich brengt, zonder verder sociaal onderzoek een vast minimumbedrag mag worden toegekend aan alle gebruikers van deze groep die voldoen aan de intern vooraf vastgestelde gedragslijnen/toekenningscriteria. Een voorbeeld: een financiële tegemoetkoming voor alle leefloongerechtigde studenten bij het begin van het schooljaar omdat dit specifieke kosten met zich brengt. Een ander voorbeeld: een welbepaalde financiële tegemoetkoming die overeenkomt met de kosten voor een jaarabonnement op het openbaar vervoer voor alle jonge leefloongerechtigden, omdat zij zich frequent moeten verplaatsen tijdens hun actieve zoektocht naar werk.

Indien een jongere/student op wie deze algemene gedragslijnen van toepassing zijn, evenwel een specifiek aanvullend verzoek indient, moet dit uiteraard worden behandeld op basis van een individueel sociaal onderzoek.

16.6.Hoe kunnen we jongeren een positief beeld van hun toekomst geven?

Het is niet aan de POD Maatschappelijke Integratie om te bepalen hoe de psychologische ondersteuning binnen de OCMW's wordt uitgevoerd. Wij verwijzen u naar de goede praktijken die tijdens de werkgroep Sociale activering zijn gepresenteerd.

16.7.Dient de individuele steunverlening waarover sprake is, steeds op een BCSD te komen? Of kan er intern beslist worden dat dit niet hoeft?

De algemene richtlijnen zijn hierop van toepassing, dit zal dus officieel aan het BCSD voorgelegd moeten worden. Om het werk van de maatschappelijk werkers te vergemakkelijken, kan het OCMW weliswaar wel intern een reglement inzake maatschappelijke dienstverlening uitvaardigen. Voor het Comité/ de Raad kan een lijst van dossiers die in aanmerking komen dan onmiddellijk worden goedgekeurd.

16.8.Kan een algemeen besluit worden genomen voor alle studenten? Bv.: verhogen van het leefloon tot 1000 euro, of 100 euro geven aan alle jongeren in moeilijkheden?

Het OCMW moet een individueel sociaal onderzoek uitvoeren, waarin de moeilijkheden van de jongere en de staat van behoeftigheid worden toegelicht. De steun wordt verleend aan een welbepaalde persoon, naar gelang van zijn/haar behoeften, en niet aan een categorie of leeftijdsgroep van de bevolking van het OCMW. Het steunbedrag dat aan de ene jongere wordt toegekend, zal dus niet hetzelfde zijn als dat voor een andere jongere.

Ter herinnering: de betrokkene hoeft niet specifiek recht te hebben op leefloon of maatschappelijke dienstverlening. Elke persoon die tot de doelgroep behoort en een aanvraag indient voor steun in het kader van de ZOOM 18/25-toelage, kan deze ontvangen.

De algemene richtlijnen zijn trouwens in dit verband van toepassing: de aanvraag moet dus formeel bij het Comité/de Raad worden ingediend. Om de taak van de maatschappelijk werkers te vergemakkelijken, kan het OCMW niettemin een intern reglement uitvaardigen betreffende het verlenen van openbare diensten. Een lijst van in aanmerking komende dossiers kan dan ter onmiddellijke goedkeuring aan het Comité/de Raad worden voorgelegd.

Zie ook FAQ 16.4.

Toepassingsgebied en toekenningsvoorwaarden

16.9. De toelage ter ondersteuning van jongeren onder de 25 en studenten in een kwetsbare situatie loopt van 1 april 2021 t.e.m. 31 december 2021. Wat gebeurt er indien de 25ste verjaardag binnen deze maanden valt? Bijvoorbeeld: de 25ste verjaardag valt op 5 mei 2021. Is de toelage dan ook beperkt tot 5 mei?

Er moet gekeken worden of men aan de voorwaarden voldoet op het moment van de aanvraag. Indien de jongere op het ogenblik van de aanvraag minder dan 25 jaar oud is, dan kan de eenmalige of meer structurele financiële steun worden toegekend voor alle maanden tot aan het einde van de geldigheidsduur van de maatregel. Concreet betekent dit dat de eenmalige steun effecten kan ressorteren tot en met 31 december 2022. De meer structurele financiële steun kan daarentegen enkel uitwerking hebben tot het eind van de toelageperiode, namelijk 31 december 2021.

Een student die ouder is dan 25 jaar maar voor onze wetgeving als student wordt beschouwd (omdat hij of zij vóór de leeftijd van 25 jaar is begonnen met studeren en vóór de leeftijd van 25 jaar een aanvraag bij het OCMW heeft ingediend), kan gebruik maken van de ZOOM 18/25-toelage.

Voor andere personen die niet tot de doelgroep van de ZOOM 18/25-toelage behoren, kan de COVID-19-toelage worden aangevraagd.

16.10. Moet worden aangetoond dat studenten en jongeren moeilijkheden ondervinden ten gevolge van covid-19 zoals het geval is bij de covid-19-toelage?

Ja, de moeilijkheden die de jongere ondervindt moeten verband houden met COVID-19. Dit verband wordt echter op een soepele en ruime manier bepaald.

16.11. Kunnen we soepeler zijn in de toekenningsvoorwaarden? Zo ja, hoe?

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de ZOOM 18/25-toelage worden uiteengezet in de omzendbrief. Het is niet nodig dat de betrokkene aan alle voorwaarden voor toekenning van een leefloon voldoet. Het is alleen noodzakelijk dat de jongere/student tot de doelgroep behoort en dat hij/zij zich door COVID-19 in een precaire situatie bevindt.

16.12. Hoe zit het met samenwonende jongeren? Bijvoorbeeld: de jongere heeft geen inkomen, maar de partner of zijn familie wel.

Het feit dat de partner of het gezin een inkomen heeft, is op zichzelf geen reden om de steunaanvraag te weigeren. Het OCMW moet op basis van een individueel sociaal onderzoek nagaan of de jongere/student zich in een kwetsbare situatie bevindt als gevolg van de coronacrisis. Het

samenwonen en het feit dat de ouders/partner een inkomen hebben, is een van de elementen waarmee rekening moet worden gehouden in het individueel sociaal onderzoek dat moet worden uitgevoerd.

16.13. Komen meerderjarige jongeren onder de 25 en studenten ook in aanmerking als ze nog bij hun ouders wonen?

De maatregel betreft studenten en jongeren onder de 25 jaar die zich ingevolge de covid-19 crisis in een moeilijke, kwetsbare positie bevinden. Het al dan niet thuis wonen is dus niet van belang, maar is wel een element dat moet worden meegenomen bij het individueel sociaal onderzoek dat zal moeten worden gevoerd.

Vreemdelingen en personen die illegaal op het grondgebied verblijven

16.14. Welke steun kan er worden toegekend aan degenen die zich niet op het grondgebied bevinden?

studenten/jongeren buiten de EU

illegaal op het grondgebied verblijvend

geregulariseerd

Jongeren/studenten die illegaal in het land verblijven, kunnen geen aanspraak maken op de ZOOM 18/25-toelage. Het koninklijk besluit is namelijk gebaseerd op artikel 57 van de organieke wet van het OCMW, dat personen die zich in een illegale situatie bevinden uitsluit.

Wat nu de situatie van buitenlandse studenten betreft, is het in de eerste plaats belangrijk om erop te wijzen dat buitenlandse studenten die legaal op het grondgebied verblijven rechten kunnen openen op maatschappelijke dienstverlening bij het OCMW. De toekenning van deze steun kan echter wel van invloed zijn op hun verblijfsrecht. In dit verband moet er een onderscheid gemaakt worden tussen studenten die Unieburgers zijn en studenten die derdelanders zijn.

- Ten aanzien van studenten die Unieburgers zijn, gaat de Dienst Vreemdelingenzaken na of de voorwaarden van hun verblijfsrecht nog steeds zijn vervuld en of ze geen "onredelijke belasting" voor de Belgische staat en de sociale bijstand vormen;
- Ten aanzien van studenten die derdelanders zijn, kan de Dienst Vreemdelingenzaken een bevel tot verlaten van het grondgebied afleveren, wanneer de betrokkene in de laatste 12 maanden steun vanwege het OCMW heeft genoten die overeenkomt met drie maanden leefloon.

Het is hierbij ook belangrijk om jullie te herinneren aan het feit dat de Dienst Vreemdelingenzaken in alle gevallen een individuele analyse uitvoert om te voldoen aan de Europese reglementering op dit gebied.

De gegevens die worden uitgewisseld met de DVZ hebben evenwel betrekking op steun opgenomen in NovaPrima (leefloon, equivalent leefloon).

Bijgevolg wordt de maatschappelijke dienstverlening die wordt toegekend in het kader van de subsidies voor "Covid-19", "voedselhulp", "jongeren", "psychologische ondersteuning", "fonds gas en elektriciteit", "participatie en sociale activering", enz. niet doorgegeven aan de Dienst

Vreemdelingenzaken. Dat betekent echter niet dat de Dienst Vreemdelingenzaken er niet op een andere manier achter zou kunnen komen.

Aanwending van de ZOOM 18/25-toelage

16.15. Kunt u ons enkele ideeën geven voor het gebruik van deze maatregel?

Elke vorm van hulp die de jongere in deze moeilijke context van de coronacrisis kan begeleiden en ondersteunen.

16.16. Kan het OCMW bepaalde werkingskosten dekken? Zo ja, welke? Bijvoorbeeld het inhuren van personeel, communicatieacties organiseren om in contact te komen met jongeren, de betaling van de kosten voor het versturen van brieven,...

Neen, de ZOOM 18/25 toelage is alleen bedoeld om jongeren/studenten te ondersteunen. Deze kosten kunnen echter wel meer globaal worden geïntegreerd in de COVID-19-toelage (onderdeel werkingskosten).

16.17. Verduidelijking van het verschil tussen eenmalige steun en structurele steun. Bijvoorbeeld, voor een internetabonnement van 12 maanden, moet het centrum in één keer betalen om een eenmalige steun te blijven? Als het centrum 12 keer betaalt, is het dan structurele steun?

Structurele steun is de toekenning van een bedrag voor een niet nader omschreven steun, dus zonder een specifiek bepaalde bestemming. Bv. iemand is zijn werk verloren, iedere maand tussenkomst van bedrag.

- ⇒ uit de behoefteanalyse blijkt dat de jongere een hoger bedrag nodig heeft om in al zijn behoeften te voorzien.

Eenmalige steun is de toekenning van een bedrag of de betaling van een factuur voor een specifieke en bepaalde steun.

- ⇒ Maandelijks (of gedurende een bepaald aantal maanden) betaling van een internetabonnement
- ⇒ Maandelijks (of gedurende een bepaald aantal maanden) betaling van de huur of van een gedeelte van de huur
- ⇒ Maandelijks betaling (of gedurende een bepaald aantal maanden) van de tussentijdse waterrekening (of elektriciteit,)

Opgelet, de datum waarop het OCMW deze uitgave in zijn boekhouding opneemt moet tussen 01/04/2021 en 31/12/21 liggen. Het OCMW kan dit budget in 2021 in zijn rekeningen opnemen, bijvoorbeeld door middel van een principebesluit.

16.18. Voedselhulp: kan het OCMW voedsel kopen om in de vorm van pakketten uit te delen? Of in de vorm van maaltijdcheques?

Dit type steun is meer in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 10 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 maart 2020 houdende dringende maatregelen inzake voedselhulp voor de doelgroep van gebruikers van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

16.19.Mobiliteitshulp: moet mobiliteit in ruime zin begrepen worden? (autoverzekering, benzine, rijbewijs,...)

Ja, als er een behoefte wordt vastgesteld. Op voorwaarde dat de jongere/student behoort tot de doelgroep van de ZOOM 18/25-toelage en dat de toekenningsvoorwaarden vervuld zijn.

16.20.Schoolondersteuning: moet schoolondersteuning in ruime zin begrepen worden? (academische remediëring, proeflezen van thesissen/bachelorproeven, studieoriëntatietesten,...)

Ja, als er een behoefte wordt vastgesteld. Elke vorm van ondersteuning op vlak van de studies kan dan in aanmerking komen in het kader van de ZOOM 18/25-toelage, op voorwaarde dat de jongere/student tot de doelgroep van de ZOOM 18/25-toelage behoort en de toekenningsvoorwaarden vervuld zijn.

16.21.Ook huursubsidie, huurwaarborg, installatiepremie?

Ja, als er een behoefte wordt vastgesteld. Zolang de jongere/student tot de doelgroep van de ZOOM 18/25-toelage behoort en aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan.

16.22.Is het mogelijk dat het OCMW een aankoop in bulk doet (om de prijs te drukken) en dan na een individueel sociaal onderzoek een laptop toekent i.h.k.v. de nieuwe omzendbrief betreffende de te verlenen steun aan jongeren en studenten in het kader van de COVID-19 crisis - maatregel Zoom 18/25?

Het OCMW kan pc's in bulk aankopen en daarna verdelen na een individueel sociaal onderzoek en een beslissing. Dit betekent dat het centrum dit eerst zal moeten betalen uit eigen middelen en dat ze dit achteraf kan recupereren via de toelage.

Stel dat het centrum er 20 aankoopt aan 500 euro per stuk en er worden er 17 toegekend, dan kan het de uitgave van 17 x 500 euro inbrengen in het Uniek Jaarverslag en voor dit bedrag toelage ontvangen. De stukprijs van de laptop staat op de factuur, dus dat kan dienen als bewijsstuk.

16.23.Is het mogelijk om een terugvordering in het kader van een geschillenregeling aan te rekenen op de toelage jongeren?

Ja, de ZOOM 18/25 subsidie kan voor dit doel aangewend worden wanneer de jongere betalingsmoeilijkheden heeft. Voorbeeld: bij de terugvordering van de door het OCMW toegekende voorschotten, of bij een herziening wegens een wijziging in de omstandigheden die de rechten van de jongere beïnvloedt. De subsidie kan niet worden gebruikt in gevallen van terugvordering als gevolg van een sanctie.

Rechtvaardiging van de ZOOM 18/25-maatregel

16.24.Hoe moeten OCMW's het gebruik van de subsidie verantwoorden in het uniek verslag? Hoe moeten de verschillende maatregelen worden verantwoord? Wordt voor deze ondersteunende maatregel ook een spreadsheet beschikbaar gesteld voor het invoeren van het enkelvoudige verslag? Of moet het centrum alleen het totaalbedrag melden en alle elementen beschikbaar houden voor de controle van de subsidie?

Op dit moment is er nog geen spreadsheet beschikbaar, maar die wordt ontwikkeld. U kunt het op onze website vinden zodra het klaar is.

Wat de bewijsstukken betreft, zijn een besluit van de BCSD (met het sociaal onderzoek), de factuur en het betalingsbewijs inderdaad vereist. Wat de boekhouding betreft: het in rekening brengen van onkosten valt als dusdanig onder de bevoegdheid van de gewesten; daarom geeft de POD MI geen

instructies ter zake. Onze inspecteurs adviseren u echter om hiervoor een aparte subrekening aan te maken. U kunt het ook onderverdelen als dat duidelijker voor u is, maar een aparte rekening is meer dan voldoende. De kosten moeten altijd ten laste komen van de begroting voor het jaar 2021.

➤ **Bijzondere GPMI-toelage 10%**

16.25. Kan de verdubbeling van de GPMI-toelage van 10% ook gebruikt worden voor jongeren onder de 25 jaar of studenten met wie geen GPMI is afgesloten omwille van redenen van billijkheid of gezondheid?

Dit is niet mogelijk. De toelage van 10% (en dus ook de verdubbeling van deze toelage) kan alleen worden toegepast op personen met wie een GPMI is afgesloten, aangezien deze 10% aangewend wordt om de doelstellingen van het GPMI te verwezenlijken.

16.26. De verdubbeling van de GPMI-toelage van 10% is van toepassing op jongeren onder de 25 jaar en studenten en geldt van 1 april 2021 t.e.m. 30 juni 2021. Wat gebeurt er indien de 25ste verjaardag binnen deze maanden valt? Bijvoorbeeld: de 25ste verjaardag valt op 5 mei 2021. Is de toelage dan ook beperkt tot 5 mei?

De leeftijd moet worden gecontroleerd op de eerste dag van betaling. Indien de 25ste verjaardag op 5 mei valt, zal de GPMI-toelage toch voor de volledige maand mei (01/05 – 31/05) worden verdubbeld. In juni, de maand na de verjaardag, zal de GPMI-toelage opnieuw 10% bedragen.

16.27. Er zijn ook jongeren die leefloon ontvangen en een GPMI hebben waarvoor er geen toelage van 10% meer wordt ontvangen omdat ze dit bijvoorbeeld al in een ander OCMW hebben ontvangen. Kan de extra toelage ook worden aangewend voor jongeren met een GPMI waarvoor geen toelage van 10% meer wordt ontvangen?

Ja, voor zover ze een GPMI-toelage hebben.

16.28. In de omzendbrief wordt vermeld dat het mogelijk is de om de toelage aan te wenden voor personeelskosten in het kader van een aanwerving van een maatschappelijk werker die instaat voor de begeleiding en activering van de personen die een GPMI hebben afgesloten. Is dit alleen voor nieuw personeel of ook voor bestaand personeel?

Nee, dit is niet alleen voor nieuw personeel. Indien een persoon die reeds tewerkgesteld was, nieuwe taken krijgt die betrekking hebben op de begeleiding en activering van mensen met een GPMI, kan het loon door de toelage worden gedekt. De personeelskosten kunnen worden gedekt door de verdubbelde toelage van 10%, maar moeten worden verantwoord voor het gehele jaar 2021.

16.29. Als het mogelijk is om reeds aangeworven personeelsleden te verantwoorden, hoe gedetailleerd moet het Uniek Verslag dan zijn?

De regels voor het gebruik van de toelage en de verantwoording ervan blijven dezelfde. De verantwoording zal derhalve zoals gebruikelijk plaatsvinden, in het uniek verslag van februari 2022. De verantwoording wordt derhalve voor het gehele jaar 2021 uitgevoerd. Het is niet nodig de periode te specificeren waarop de verdubbelde toelage betrekking heeft (april-juni 2021). Alles kan worden samengevoegd over 2021.

